GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.
Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.
Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.
All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.
If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Universitetsbiblioteket

TESTAMENTET

SVENSKT ORIGINAL

GRUNDADT PÅ VERKLIGHETEN.

AF

ALF.

GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK

STOCKHOLM
ULRIK FREDRIKSONS FÖRLAG

TESTAMENTET

ORIGINALBERÄTTELSE,

GRUNDAD PÅ VERKLIGHETEN.

AF

Alf.

STOCKHOLM,
ULRIK FREDRIKSONS FÖRLAG.

Stockholm, Ulrik Fredriksons Boktryckeri, 1889.

I.

Det var redan afton då bantåget närmade sig den lilla vid en temligen stor insjö belägna staden X. Med långsam fart hade lokomotivet tillryggalagt sista delen af denna bibana. Ett slags trötthet hade slutligen bemäktigat sig tvänne unga resande, ett fruntimmer samt en herre, hvilka under flera timmar, midt emot hvarandra, innehaft samma kupé. Under långa mellanrum hade de utbytt enstafviga frågor och svar, vexlat likgiltiga ord och sedan ånyo försjunkit i tystnad. Till ett lifligare utbyte af tankar tycktes de icke å någondera sidan hafva böjelse.

I detsamma den björkskog de passerat slutade och den stora af löf- och furuklädda kullar omgifna sjön låg framför dem, belyst af den nedgående solens flammor, utbrast ovilkorligt den unga flickan i ett utrop af förtjusning.

Hennes reskamrat, som en stund tyckts försjunken i sina tankar, såg småleende på henne och sade:

— Ja, vår vackra sjö och dess stränder frappera ovilkorligt, helst då solen sprider sin glans öfver landskapet.

— Eder sjö? — sade hon i frågande ton, men det tycktes som om dessa ord ögonblicket derefter ångrade henne, ty hon gjorde en, liksom om ursäkt bedjande rörelse.

— Mitt barndomshem är beläget vid densamma, — svarade den unge mannen, med förekommande vänlighet. — Det långsträckta huset med skiffertaket, som ligger der på kullen.

Hon såg ut genom fönsteröppningen samt följde riktningen af hans utsträckta hand.

Alldeles vid sjöstranden, som här bildar en halfcirkel, utbredde sig staden, bakom densamma höjde sig i sakta

sluttning flera med trädgrupper, trädgårdar och inbjudande villor beklädda kullar. På den mot venster belägna höjden låg den byggnad den resande utvisade, den för ögat längst bort belägna i denna riktning; vidtomkring framstod den, i sitt höga och ensamma läge, och den på något afstånd bakom densamma sig resande höga klippan, beväxt med tät furuskog, förlänade den ett egendomligt utseende.

Var det måhända detta egendomliga, hvilket ökades genom belysningen — huset och granskogen voro redan beskuggade, men öfver staden, sjön och de höga granitbergen på dess östra strand kastade den nedgående solen sina gyllene strålar — var det väl detta, som i den unga flickans själ förhöjde intrycket af denna tafla. Hennes rosenhy skiftade om till blekhet och hennes blick hvilade stadigt och ofrånvändt på landskapet och det stora huset med sitt gråa skiffertak. Återvann ett längesedan bortglömdt, af tiden utplånadt, minne återigen i hennes själ form och gestalt? Hon lade handen på pannan, såsom en den der återkallar forna dagar. Hastigt lät hon den åter sjunka och vände sig till sin reskamrat.

Denne hade emellertid lagt i ordning sin resväska, den sammanrullade plaiden samt paraplyet, för att vara beredd att urstiga vid tågets ankomst, och sade:

— I händelse ni, min fröken, för första gången skådar denna trakt skall ni hemföra med eder ett långvarigt minne deraf... förutsatt att ni får njuta af denna klara himmel några dagar.

— Ni är då välbekant med detta landskap?

— Det är, såsom jag nyligen nämde, min hembygd och tummelplatsen för mina första lekar, en stor del af mina ungdomsår äro sammanvuxna med denna sjö och dess härliga stränder; men jag bör erinra mig, att många år förflutit sedan dess och att jag, trots den egendom jag här besitter, numera är en främling äfven här. För tio år sedan lemnade jag denna stad. Huru fort åren gå! Det är blott skada, att minnet icke förbleknar lika hastigt.

Han hade uttalat en tanke, som äfven en längre stund sysselsatt henne. Hvadan denna sällsamma sympati? Var hennes ansigte en uppslagen bok, som uti tydliga drag uppenbarade hennes hemligaste tankar? Eller fans det

mellan dem en magnetisk ström, en underbar likhet i temperament? Hade han väl att dagligen kämpa emot smärtsamma minnen och oförtjenta förargelser? Med mera intresse än förut betraktade hon honom med sina kloka, klara, grå ögon; men det förefans icke något påfallande eller besynnerligt att upptäcka hos honom. Hans utseende antydde att han närmade sig det 30:de året; hans hållning, hans belefvade och förekommande sätt, de välbildade anletsdragen, de vackra och fina händerna utvisade, att han aldrig haft att kämpa mot nöden eller armodet. En mera erfaren kännareblick än den unga flickans hade svårligen i detta lugna och manligt sköna ansigte kunnat upptäcka några karaktersdrag.

— Ni skall finna den lilla staden öfverbefolkad med resande, fruktar jag, — tog han åter till ordet, då den gälla och långdragna tonen från lokomotivförarens pipa gaf tillkänna att de, inom få minuter, slutat sin färd. — Enligt bref härifrån har nämligen ett stort antal af brunns- och badgäster blifvit hitlockade af den varma sommaren.

— Jag behöfver icke att höra mig om efter logis emedan jag kommer att bo hos grefvinnan B...

Han bugade sig artigt, liksom ville han tacka för detta förtroende, som han tilläfventyrs fann temligen förhastadt, för att vara ett bevis på öppenhet och vänliga tänkesätt.

För hvad anser han dig, tänkte hon inom sig? Kanske för en förnäm dam! Med en viss stolthet i tonen tillade hon hastigt:

— Jag är den unga frökens lärarinna, — och i det hon drog ned sin blåa slöja öfver ansigtet tycktes hennes afsigt vara att sluta samtalet.

— Och jag är läkare, — genmälde han, — och mitt namn är Otto Tornberg.

Konduktören öppnade dörren, en kort, flyktig helsning och de befunno sig båda under stationshusets portik. Den unge läkaren tvekade en stund antingen han skulle begifva sig derifrån eller erbjuda sin reskamrat sitt biträde vid de tråkiga göromål, som ständigt äro förbundna med ankomsten till en främmande ort, — men en viss obeslutsamhet, och svårigheten att i hast finna passande ord kom honom att försumma första ögonblicket.

Från den menniskosamling, som inväntat tåget, framskyndade en livréklädd betjent samt en ung man med ståtlig hållning.

Den sistnämnde helsade henne välkommen och låtsade sig vara öfverraskad att här träffa henne, under det han piskade sina blankläderstöflar med sin fina käpp, och hon talade till honom obesväradt, titulerande honom herr grefve. Otto hörde detta flyktigt och i förbigående, ty i detsamma igenkände han den gamle trotjenaren, som under hans långa frånvaro förvaltat hans hem, och som, med tårar i ögonen utropade: — Gud vare tack! han är återkommen! — Och då Otto, i stundens hänförelse, omfamnade honom, väckte denna scen allas uppmärksamhet.

— Hvem är den der herrn? — tillfrågades den unga flickan af grefven, som stod vid hennes sida. — Om jag ej misstog mig, så helsade han på er, min fröken.

— Vi hafva rest några mil i samma kupé, — och hon nämnde den station der de sammanträffat. — Han är läkare samt bosatt här i staden.

— Hans mor, herr grefve, var, med er nådiga tillåtelse, en rik och klok fru, — inblandade sig i samtalet en närstående person, som var utsänd för att skaffa hyresgäster. — Vår pastor säger att hon var en from kristen samt att hon gjorde mycket godt; men det lärer varit ett besynnerligt förhållande emellan mor och son.

Grefven nickade förnämt med hufvudet, och antydande att han hört nog, vände han sig till det unga fruntimret och sade leende: — Ämne nog till sqvaller för de goda småstadsborgarne. Men se der kommer Anton med edra saker, och der borta håller vagnen. Farväl så länge, min fröken.

På gatorna var, till följd af pågående marknad, en stor trängsel och vagnen måste långsamt skrida fram. I hela glansen af sin skönhet låg sjön utbredd för den åkandes blickar. Emot söder närmade sig dess stränder hvarandra och der framsköt en betydlig med åldriga ekar beklädd landtunga, på hvars yttersta udde en vacker kyrka reste sin smäckra spira. Flera sorters fartyg, från den tungt lastade skutan och ångslupen till fiskarbåtarne och de små prydliga segelfartygen, ökade behaget af denna tafla; en mild sommarvind sväfvade öfver sjön, sakta

krusande dess vatten. Träden, husen och kullarne speglade sig i vattnet. En hög granitklippa nedblickade allvarligt och majestätiskt på det hänförande landskapet; men framför ögonen på den unga flickan, som for förbi all denna härlighet, sväfvade liksom ett flor. Beständigt ville en bild från forna dagar blanda sig i det närvarande, ingen klar och tydlig bild, utan förvirrade skuggor och former, hvilka allt underligare gestaltade sig ju mer hon försökte att i själen förtydliga dem. Ja, hon hade en gång, för länge sedan, vandrat genom dessa gator, hade någon gång förut skådat upp till det mörka, furuklädda berget; men hon förmådde icke att reda sina minnen. Detta måste hafva händt i hennes barndom, ty i annat fall var det blott en dröm, som hägrade för hennes ögon. Huru märkvärdigt! Vagnen kördes emot vestern, rakt emot den rad af kullar på hvars högsta platå det enstaka, Otto tillhöriga huset var beläget, nedblickande på den nedanför liggande staden. Några hundra fot nedanför, på kullens sluttning, låg, med sitt utskjutande tak och sin prydliga veranda, den smakfulla och täcka i schweizer-stil bygda villa, som grefvinnan B... hyrt för sommaren.

Med högt klappande hjerta och en viss känsla af ängslan, sådan hon aldrig förr erfarit, inträdde Ellen i det hus, som under flera månader skulle blifva hennes hem. Hon var i behof af sin unga elevs glada jubel och grefvinnans vänliga välkomsthelsning för att förjaga den oro, som qvalde henne. Det föreföll henne som om det stora ensliga huset på kullen beröfvade henne ljus och luft.

Småningom lugnade hon sig och måste le åt sina inbillningsfoster. Hvad hade väl Otto Tornberg gjort henne för att väcka en sådan oro? En flyktig resebekantskap, som man lika snart förgäter som man gjort densamma. Och desto lättare som han på intet sätt försökt att göra något intryck på henne. — Underligt, — sade hon till sig sjelf, — jag är honom likgiltig, huru kan han då sysselsätta mina tankar. Hon vandrade fram och åter i det lilla rum man anvisat henne. Oaktadt hon efter supén, för att snart få aflägsna sig, föreburit trötthet, hade hon hvarken böjelse för eller behof af sömn. Med ljuset i hand undersökte hon sin nya bostad. Rummet var försedt med ljusa tapeter samt hade en alkov på

ena långväggen, uti hvilken hennes bädd stod bakom hvita förhängen. För öfrigt gammalmodiga möbler, stolar och bord, samt en byrå af nötträd. Hennes älskling, den lilla Flora, grefvinnans yngsta dotter, hade på bordet uti en vas ställt en vacker blomsterbukett. Allting enkelt och vida skildt från den prakt med hvilken det grefliga hemmet i hufvudstaden var utsmyckadt; men icke destomindre mycket »hemtrefligt», helst för en fattig flicka, van vid umbäranden och försakelser. Väl hade Ellen ett stolt och uppåtsträfvande sinne, hvilket hvarken torftigheten i hennes barndom eller de senare årens konditioner förmått kufva; men hon visste att under de dagliga göromålen förborga denna sida af sin karakter.

— Ack, vi stackars beroende! — sade hon ofta till sig sjelf. Trots den aktning och godhet med hvilken hon inom grefvinnans familj blef behandlad, och ehuru hon nära nog betraktadas såsom medlem af densamma, kunde hon ofta icke undertrycka sin känsla af afund öfver de lyckligare lottade. Fäderneblodet rann i hennes ådror. — Ett olyckligt giftermål hade aflägsnat fadern från sina anförvandter och kamrater. Såsom officer hade han, intagen af en lidelsefull kärlek, ingått äktenskap med en konstberiderska. En tid bortåt gick allt bra; en ganska betydlig förmögenhet hade satt honom i tillfälle att lemna tjensten samt helt och hållet lefva för sin kärlek; men tyvärr förstodo hvarken han eller hustrun att lefva måttligt och sparsamt. Under ett gladt och njutningsrikt lefnadssätt hopsmälte kapitalet, utan att någondera tänkte på framtiden. Ellens födelse väckte slutligen åtminstone fadern ur sin yrsel. Den ena planen efter den andra uppgjordes utan att komma till mognad; helst ett ansträngande arbete var dem motbjudande. Dessutom påminde modern sig sina förra triumfer samt huru lätt hon fordom förvärfvade penningar, och torftigheten i deras nuvarande lif ökade glansen i det som minnet framstälde. Länge motstod mannen hennes önskan att ännu en gång beträda cirkus.

Smärtsamma och ömsesidiga förebråelser grumlade det förut så lyckliga äktenskapet. En dag var makan och modern försvunnen. Mannen sammanrafsade spillrorna af sin förmögenhet, öfverlemnade den tvååriga Ellen i

vård hos enkan efter en skollärare, hvilken bodde i samma hus och följde, städse beherskad af sin lidelse, spåren af den försvunna. Först kort före sin död hade han gjort sin då uppvuxna dotter bekant med de bedröfliga tilldragelser, som voro förbundna med denna händelse. Inom kort hade han utspanat den väg hans hustru tagit; men i stället att få henne med sig blef han af henne indragen i ett äfventyrligt lifs olyckor. Under förändrade namn inträdde båda i ett konstberidaresällskap. En kort lycka, några dagars rus — och ett långt lidande! De nedsjönko i uselheten af en dylik lefnadsbana, och utstodo under några år mycket elände. — Ett fall från hästen dödade modern; förtviflad samt försänkt i det största armod infann sig fadern för att afhemta sitt barn; han var urståndsatt att längre betala dess underhåll. Ellen, som då var 5 år gammal, blef rädd för den till utseendet vilde och tystlåtne mannen, som skilde henne från ett hem, hvilket hon vant sig vid. Gråtande följde hon honom; snart lärde hon sig att älska honom. Många dagar hade de vandrat omkring, men de mångfaldiga, hastigt omvexlande intrycken hade qvarlemnat ringa spår i hennes minne, andra hade tiden utplånat. Endast den stora fabriksbyggnaden, med sina höga skorstenar, sin koleld och de väldiga hamrarne, i hvars grannskap de slutligen funnit ett hem, stodo helgjutna i hennes minne. Der, uti ett litet af en lind öfverskyggadt hus, hade hon uppvuxit. Fabriken tillhörde en vän till hennes fader, som af denne blifvit vänskapligt mottagen och gjord till disponent eller föreståndare för densamma.

Väl hade ett slags sinneslugn återvändt till faderns själ, men han förblef dock fortfarande dyster och sluten. Han undvek så mycket som möjligt allt umgänge med andra. Han talade ofta med bitterhet om lismare och sådana som genom hyckleri och falskhet förskaffade sig förmåner. Om ej sådane funnits skulle han nu varit en rik man. Detta voro falska och ogrundade påståenden, menade vännen då talet föll härpå, samt bytte hastigt om samtalsämne. Ellen märkte ofta på senare tiden faderns underliga beteende då det tillfälligtvis kom på tal om testamente eller arf. Hans ansigte blef då gulblekt och hela kroppen skälfde; strax derefter slog han med han-

den i bordet och en ström af vilda ord och anklagelser emot slägtingars obarmhertighet samt de andliges girighet och elakhet undföllo honom. Ännu på sin dödsbädd hade han talat derom: hans dotter vore en rik arftagerska; på ett nedrigt sätt hade han och hon blifvit frånstulne deras rättmätiga egendom. I händelse dessa yttranden voro enliga med verkliga förhållandet skadade han sig sjelf genom de ytterligheter hvartill han, under sådant tal, lät hänföra sig samt det egensinne hvarmed han vägrade att lemna någon närmare förklaring på forna förhållanden. Hans lugne och förståndige vän ansåg alltsammans såsom en fix idé hos den olycklige, hvilken möjligtvis, under sitt största betryck, blifvit bedragen på arfvet efter någon aflägsen anhörig; en ödets skickelse hvartill han sjelf varit förnämsta orsaken. Efter B—s död hade vännen, såsom Ellens förmyndare, anställt de sorgfälligaste efterforskningar, utan att lyckas utspana något om de förhållanden hvarpå den förre syftat; fastare än någon var han öfvertygad att B—s upprörda fantasi föresväfvats af en skuggbild.

För en ytlig betraktare tycktes det som om Ellen i allt hyste samma åsigt som förmyndaren; men i själ och hjerta underhöll hon den tron att faderns fantastiska uttryck grundade sig på verkligheten — ja, ännu mer, hon väntade på någon underbar tillfällighet, som skulle nedlägga en stor skatt för hennes fötter. Dock var hon nog förståndig att gömma dessa tankar i sitt innersta. Ingalunda af böjelse utan af förhållandenas nödtvång hade hon bildat sig till lärarinna. Å ena sidan faderns sysslolösa kringirrande i fattigdom och elände och å den andra förmyndarens rikedom, samlad genom träget och ihärdigt arbete, hade bestämt hennes lefnadsbana. Faderns förmaningar till henne, att söka sin utkomst i en lugn och gagnande verksamhet samt icke efterfika det glitter, som på konstnärs- eller skådebanan möjligen inbjöds, voro obehöfliga, ty hon hade tillräckligt insett skilnaden emellan ett lif, som har förnuftet till ledare och en tillvaro beherskad af lidelser, för att tveka i valet. Och då hon var begåfvad med en stark vilja och beslutsamhet ansåg hon för svagt att icke lugnt möta lifvets allvarsamma sidor. Hon visste att undertrycka sitt naturliga anlag för

svärmeri och syntes beständigt lugn, modig och tänkande. Huru älsklig och intagande hon än var visste hon dock att insvepa sig i en slöja, som med hälften matronlik och till hälften jungfrulig värdighet omslöt och skyddade henne för tjenstfolkets närgångenhet. Då hon satt i lugnt samtal med någon såg hon äldre ut än hon var; men då hon blef upplifvad, skrattade eller sjöng, liknade hon ett älskvärdt, men fullväxt barn, som förtjusar alla.

Under det hon ur sin koffert framtog och i den med messingsbeslag utsirade byrån ordnade sina tillhörigheter, kommo alla gamla erinringar liksom instormande på henne. Hon måste afbryta sitt göromål och satt en stund med tillslutna ögon, lutande hufvudet i handen. Kunde det vara qvalmet i rummet den heta junidagen, som gjorde henne nedslagen? Hon öppnade fönstret. Trädgården, som hörde till villan, sträckte sig i sakta uppåtstigande emot berget och slutade med en stenmur, som, öfvervuxen af murgrön, skilde densamma från landsvägen, hvilken der slingrade sig öfver berget. Välansade blomsterrabatter och gröna planer bildade omkring en stor urna af sandsten en brokig och prydlig rundel. Omkring densamma stodo några kastanjer och lindar och närmast stenmuren högstammiga popplar. Luften var uppfyld af rosendoft. Månljuset öfvergöt med sitt sken trädgården, berget och sjön. Orörlig, liksom förtrollad, qvarstod Ellen blickande uppåt då månen glänste på fönsterrutorna i det på kullen liggande stora ensliga huset. Tydligt och klart, så att hon hade kunnat räkna skiffren på taket, låg det framför henne. Flera trappsteg förde till portalen, som var bred och höghvälfd samt på hvarje sida hade fyra stora fönsterlufter. Uti tung stil höjde sig deröfver andra våningen och derofvan ett brant sluttande tak.

Af hvad intresse kan allt detta hafva för dig? frågade hon sig sjelf, men förmådde dock icke att vända sin blick ifrån byggnaden.

Från mellersta fönstret i öfre våningen lyste det milda och dämpade skenet af en lampa. Utan tvifvel vakade Otto der ensam, likasom hon här.

Tänkte han månne på henne? Men hvarför hastade hennes tankar ständigt till honom? Redan förut hade hon gjort sig denna fråga och började nu att anse honom så-

som en störare af sin frid. Önskan att lösa den gåta, som utan tvifvel var i hennes minne förenad med detta hus, lemnade henne äfven ingen ro. Byggnadens höga ehuru afskilda läge, med rörelsen och stadsbullret under sig, bakom sig den dystra och mörka högskogen, dess ståtliga och egendomliga byggnadssätt, som helt och hållet skilde sig från de öfriga husen i den lilla staden, gåfvo henne ämnen till de sällsammaste föreställningar. Hon uppdiktade för sig sjelf en märkvärdig historia om huset och beständigt spelade en eremitlikt lefvande man, stundom gammal, stundom ung, hufvudrollen; men alltid bar han Ottos anletsdrag. Du är en toka, bannade hon sig sjelf och ville vända tillbaka från fönstret, då hon, i närheten af den till byggnaden utlagda vägen, varseblef ett föremål, som på nytt fängslade hennes uppmärksamhet.

Från den breda landsvägen öfver berget afvek uppåt högra sidan en i början smal, men sedermera bredare biväg som, omkring 50 steg ifrån huset, bildade en tvär vinkel. Här stod, i skuggan af några träd, en mindre men vacker marmorgrupp på en piedestal samt vid densamma en grönmålad jernsoffa. Härunder låg ingenting ovanligt och ändock föll liksom ett täckelse från hennes ögon. Såsom barn hade hon, under en stormig natt, vid sidan af sin fader gått uppför denna väg. Det var en tung vandring; regn och blåst piskade dem i ansigtet. Sorgsen och obeslutsam hade fadern flera gånger stannat och mumlat ord, dem hon då icke förstått och som hon nu längesedan glömt bort. Vid foten af bilderna hade de satt sig att hvila, och fadern hade uppmanat henne att der knäfalla och bedja. Hvarom? Måhända att blifva upptagen i huset deruppe på kullen? Huru förändradt föreföll det henne icke nu; ej såsom då fredligt och inbjudande, utan hotande, dystert och spöklikt, tycktes det henne i månskenet. Efter det hon bedit hade hon tyckt sig lugnare och modigare, hvarefter de gått fram och klappat på husets port.

Dock, drömde hon icke detta? Hon lade handen på den heta pannan. En häftig åstundan grep henne att på stället förvissa sig om verkligheten af dessa förvirrade minnen. Vore der inga bilder, ingen grönmålad soffa,

så misstog hon sig också. Sanningen och fantasien hade i månskenet sammansvurit sig att bilda ett fantom.

Klockan var tio på aftonen, och allt i huset lugnt och tyst. Om, genom en lycklig slump den lilla porten i trädgårdsmuren ej var låst, kunde hon på få minuter hinna upp till platsen och lika skyndsamt återvända. Hastigt letade hon bland sina saker efter någon passande schal att deri insvepa sig, och som både dolde hennes anletsdrag och skyddade henne för kylan. Stormen tilltog allt mera och ljuslågan fladdrade hit och dit.

Då hörde hon sitt namn sakta uttalas: »Ellen! fröken Ellen!»

Hon for tillsamman; det var den unge grefvens röst. Hvad kunde väl han vilja? Hur kunde han tillåta sig att på detta sätt ropa henne? Och på denna timme af dagen? Kunde friheten i landsorten tillstädja ett dylikt beteende? Kunde hennes uppförande hafva föranledt det? Hon hade bemött sin patronessas brorson artigt och vänskapligt, och han hade visat henne den största hyllning och uppmärksamhet. Månne han trodde att hon, som icke visat honom motvilja, besvarade hans böjelse? Huru olyckligt att vara ensam och beroende, framsuckade hon och tillslöt bullersamt fönstret samt släckte ljuset; hon ville beröfva honom hvarje inbillning och förhoppning. En lång stund hörde hon honom gå fram och åter under hennes fönster; gruset på gångstigen krasade under hans fötter.

Det förekom henne som om hennes beroende och skyddslösa tillvaro aldrig känts så tryckande. Hon önskade sig långt bort, ut i det fria och brokiga verldsvimlet. Derpå hånade hon sig sjelf: att fly undan för en fåfäng och inbilsk sprätt, som, emedan han var rik och förnäm, inbillade sig att kunna eröfra henne med storm. Skulle hon icke ega kraft nog att motsätta sig ett dylikt försök.

Under dessa korsande tankar vidblef hon dock sitt beslut att besöka den plats der hon ville minnas att hon hvilat sig och bedit under den stormiga och regniga aftonen. Om det vore densamma skulle den icke blott upplysa henne om det förflutna, utan äfven om framtiden. Beslutsamt insvepte hon sig i en grå regnkappa samt drog kapuschongen öfver hufvudet; men hon kunde icke låta

bli att skratta och tänkte: Om någon nu fick se dig på afstånd skulle man tro dig vara en grå bönesyster eller något dylikt. Huru många äfventyr skola icke möta dig i denna stad, om fortsättningen kommer att likna början.

Hastigt ilade hon utför trappan och skyndade genom trädgården. Så som hon förmodat var den lilla trädgårdsporten blott tillstängd innanför med en regel, som hon utan buller sköt tillbaka.

Hemtande andan, efter den skyndsamma gången, stod hon stilla på den andra sidan muren löpande vägen. Liksom svepta i ett töcken af silfver framstodo bergsspetsarne mot den djupblå himlen. På den vackra sjön sam det strålande månljuset. Från sjöns sydliga ändpunkt kommo de glänsande dimmorna, såsom drömmar, hvilka sträfva genom lyckta klippdörrar. Så hänryckande detta skådespel än var, ilade dock Ellen snart framåt. Ännu lyste lampan i det mellersta fönstret af det ensliga huset. En skugga rörde sig i dess närhet fram och tillbaka.

Men se här — här är platsen! Marmorbilderna, de hvitmålade stenarna deromkring, jernsoffan och de fyra lindarne, hvilkas nu blomhöljda hufvuden sänka sina grenar öfver det hela. Ett galler af ståltråd, fint arbetadt, omgaf gruppen, och på sidorna derom voro väl underhållna blomsterrabatter. Ellen vågade knappast höja sina ögon; hvad hade hon icke velat gifva, om hennes minne bedragit henne. Slutligen fattade hon mod och skådande sig omkring, igenkände hon bilderna och hvilsoffan, vid hvilken det då femåriga barnet bedit, under den stormiga höstnatten. De mellanliggande fjorton åren föreföllo henne såsom ur tiden utplånade. Hastigt undföll henne ett halfhögt utrop af förskräckelse. Klingade icke ett fönster i huset deruppe? Kunde väl Otto hafva sett henne? Och, för att ej blifva bemärkt smög hon sig in i skuggan af träden och dolde ansigtet i händerna.

II.

Otto Tornbergs återkomst till sin födelsestad väckte der mycken uppmärksamhet. Mera nödtvungen än af böjelse hade han måst göra åtskilliga besök hos forna bekanta och, åtminstone till det yttre, återknyta vänskapsförbindelser, hvilka genom den långa bortovaron blifvit upplösta. Af hans egentliga ungdomsvänner fans dock blott en enda qvar, hvilken innehade en tjenst i tullverket; en man af ett tystlåtet väsende, liksom Otto. Allmänt troddes att för honom ensamt hade den unge läkaren yppat sitt hjerta: hvarför han återvändt hem, sina afsigter och om han ämnade gifta sig. På dessa frågor visste litet hvar att afgifva olika svar och de äfventyrligaste rykten spriddes fruntimmerna emellan. Man är inte ostraffadt en rangerad och rik ungkarl uti en mindre stad.

Huru afskildt och blott i umgänge med de förnämligaste bland badgästerna än grefvinnan B... lefde, kunde det allmänna samtalsämnet i staden dock icke undgå att komma för hennes öron. Ellen hade bedömt henne riktigt; redan första dagen efter den unge läkarens återkomst hade hon gifvit akt på husets förändrade utseende, de öppnade fönstren och främmande ansigtena. Det ensamma huset, tätt intill den bakom liggande furuskogen, med sitt tunga om förgångna århundraden påminnande byggnadssätt, de ständigt med gröna jalusier försedda fönsterna, den stora porten med sina massiva jernbeslag, hvilken syntes så fast tillsluten som om den aldrig kunde upplåtas; allt detta hade förekommit grefvinnan såsom ett egendomligt och passande afslutande åt denna sida af det vackra landskap, hvars åsyn hon njöt utaf från sin trädgård. Under det att från villans framsida sjön och staden erbjödo en bild af lif och rörelse, framtedde den motsatta sidan, för öga och själ ett djupt men angenämt lugn, som genom de aflägsna bergsspetsarne, högskogen och den vidsträckta, stela och obebodda byggningen, ingaf en högtidlig känsla, blandad med svårmod.

Grefvinnan, som uppnått en icke så liten talang i aqvarellmålning, afritade skickligt dessa vyer, och beklagade nu att den harmoniska stämningen för alltid blifvit

störd. Då den unge grefve Leopold var närvarande vid detta yttrande ansåg Ellen för klokast att omnämna sitt sammanträffande på jernvägsresan med det gamla husets egare och tillade, det hon hoppades att grefvinnan i honom skulle få en lugn och stilla granne.

För denna afton upphörde man att tala om den unge läkaren, men blott för att den följande så mycket ifrigare upptaga ämnet. Otto hade lemnat betjenten ett visitkort till grefvinnan, som hade att välja emellan att anse det såsom en uppmärksamhet af en granne, eller såsom en rekommendation att blifva antagen såsom husets läkare. Ellen rodnade mycket djupt då hon hörde talas om detta Ottos försök till närmande. Icke för grefvinnans utan för din skull har han vidtagit detta steg, hviskade en röst inom henne. Skulle väl det lugna loppet af hennes lif plötsligt uppröras af stormen? Månne Otto älskade henne? Grefvens inträde afbröt gången af hennes tankar; han underlät aldrig att infinna sig vid té-tiden för att tillbringa en timme hos den nådiga tanten. Han medförde denna gång en hel säck full med nyheter, — och alla, mina damer, — tillade han leende, — vända sig omkring det stora vidundret i huset framför granarne. — Huru mycket af hvad han berättade öfverensstämde med sanningen, eller huru mycket grannarnes lättrogenhet och hans egen rörliga inbillningskraft hopspunnit, låta vi bero; det hela gjorde dock ett starkt intryck på åhörarinnorna och upphöjde omärkligt läkaren ur dussinmenniskornas antal. Tornbergs fader hade också varit läkare samt många år varit bosatt i staden; från honom hade Otto ärft det skygga, återhållsamma väsendet. Fadern hade med förkärlek studerat anatomi och redan i sonens unga år invigt honom i dessa kunskaper. Fadern lyckades att göra många »underkurer» och den mindre bildade delen af stadens innevånare ansågo honom nära nog som en trollkarl och hyste en sorts fruktan för honom. Den största motsats till mannens skygghet och lärda slutenhet bildade hans giriga och verldsliga fru. Väl kringlöpte mycket ondt tal om den list, snålhet och hyckleri, som hon, under ett sken af godmodighet, fördolde; men detta elaka rykte motsades af hennes alltid värdiga och aktningsbjudande sätt att vara och det anseende hvaruti hon stod till stadens pre-

sterskap trots, eller möjligtvis till följd af den otro hennes man ansågs hysa. Tornbergs hade i de förhållanden och det umgänge de lefde sin tillräckliga utkomst, men voro långt ifrån rika. Mannen använde på sonens uppfostran samt sitt bibliotek och frun på grannlåter ansenliga summor. Hvarifrån härledde sig nu månne sonens plötsliga rikedom? En del trodde sig veta att den gamle småningom hopsamlat men förhemligat sina skatter; andra återigen tillskrefvo alltsammans ett arf som, efter den gamles död, tillfallit fru Tornberg och hennes son. För omkring 14 år sedan hade huset tillhört en fröken von Edelsheim, som, genom vänskap nära förbunden med Ottos mor, till henne testamenterat detsamma.

Den unge grefven hade, under berättelsen om dessa händelser och personer, lemnat sin qvickhet fria tyglar och spefullt antydt, att fru Tornberg sannolikt förstått att med sin älskvärdhet så fånga den gamla rika fröken att denna gifvit henne lejonparten i sitt testamente. Om han anat hvilka känslor, han med dessa framkastade ord uppväckt i Ellens själ! Var det väl här som orättvisan mot fadern och henne blifvit begången? Skulle faderns klagan verkligen varit berättigad? Hennes tankar invecklade sig i en mängd förmodanden och möjligheter och hon lyssnade knappast till senare delen af Leopolds berättelse. Efter frökens död hade fru Tornberg installerat sig i huset och uppträdt såsom en förnäm dam; dock icke utan bekymmer emellertid, ty någon oenighet hade uppstått mellan moder och son, hvilken dagligen ökats till dess båda i vrede lemnat hvarandra. Otto hade begifvit sig på resor, och under hans vistelse i Orienten hade modern hastigt aflidit; emellertid gåfvo stadens innevånare sonen rätt och klandrade hans moder.

Vid en mindre badort, i den landtliga afskildheten, äro vi mera mottaglige för vår omgifnings små sorger och fröjder; ju lugnare och enformigare dagarne försvinna desto mera intresserar oss hvarje nykommen främling. I hufvudstaden skulle denna historia knappast för ett ögonblick fängslat grefvinnan B... s uppmärksamhet, men här fann hon en viss angenäm retelse att forska i saken. Otto Tornberg kunde icke gerna vara en vanlig ung man; hans

ställning som läkare och vidtberest närmade honom de högre kretsarne; dertill kom att man i en landsort kan utan uppseende frångå antagna regler, och grefvinnan förklarade, att hon till nästa afton ämnade inbjuda den unge doktorn; — nyfikenheten hade besegrat fördomarne. Under det Ellen var sysselsatt vid tébordet kände hon sig darrhändt. Hvarthän skulle detta leda? Förde kanhända Parcerna afsigtligt hennes ödes invecklade trådnystan uti händerna. Leopold låtsade för ett ögonblick någon förvåning, för att strax derpå ansluta sig till samma åsigt som tanten, hvilken, sade han, uti allt hade mesta insigten om det passande. I sitt inre gladde han sig åt att hafva vunnit spelet; utan att tanten märkte det var hon gången i fällan. Om de sammanträffade här, och Ellen måste se och tala vid honom, skulle det snart visa sig om hon tyckte om eller älskade honom. En tärande svartsjuka pinade honom, utan att han kunde förklara orsaken. Förde väl den vind, som blåste emellan det ensamma huset och villan, med sig kärleksfulla ord och tankar?

Hos Ellen väckte grefvinnans beslut blott oro. Fans det då intet medel för henne att undvika sammanträffandet med Otto Tornberg? Sedan betjenten, som på morgonen blifvit afsänd med inbjudningen, återkommit med svar, att doktorn skulle hafva äran infinna sig, eftersinnade Ellen alla möjligheter. Skulle hon, förebärande illamående, qvarblifva på sin kammare? Men grefvinnan plägade alltid misstycka sådana störanden af ordningen i huset, och om äfven Ellen ej fäste afseende dervid, i hvilket ljus skulle hon icke framstå för Otto och skulle det inte hos grefven uppväcka misstankar? Med qvinnans säkra blick i dylika fall hade hon upptäckt den senares afvoghet och uppflammande svartsjuka mot den unge läkaren. Tankfull och missnöjd med sig sjelf kringirrade hon i huset. Hon trodde sig i Otto se röfvaren af sitt arf, men förmådde dock icke att hata honom. Tvärtemot förekom det henne, som såge han på henne afbedjande med sina bruna, svärmodiga ögon.

Då vårt inre är upprördt händer det ofta att en promenad i friska luften lugnar våra känslor. Huru oaflåtligt än dessa i vår själ brottas och bekämpa hvarandra, så erbjuder dock naturen en mild sommardag bilden af

en stilla och majestätisk frid, som inverkar välgörande, helst der den framträdde med så förtjusande vyer, som i denna trakt. Väldiga klippor, gröna kullar och de med ängsblommor öfversådda sammetslena gräsmattorna, den vackra, långsamt svallande vattenytan, allt detta med himlens omätliga hvalf öfver sig, tyckes som lika många symboler af evigheten, och vid åskådandet af Skaparens makt och storhet förstummas våra sorger och lidanden. På samma gång vi känna oss sjelfva utgöra en länk i det stora hela, om äfven blott af ett sandkorns betydenhet, deltaga vi också uti naturens harmoni. Ellen gjorde med en elev en promenad utefter sjöns venstra strand. Omgifven af en behaglig omvexling af vackra kullar och jemna, grönskande fält bildar sjön der åtskilliga vikar och djupa bugter, uti hvilka växa säf och vassrör till betydlig höjd, döljande massor af sjöfoglar. Ellen och den lilla fröken hade slagit sig ned på en i sjön framskjutande udde der en träbänk erbjöd dem en hviloplats. En mängd båtar passerade fram och tillbaka på sjön med brokiga vimplar och segel, svällande af vinden. Till en början fäste sig Ellens blickar icke vid någon af dem särskildt, utan flögo liksom hennes tankar utan mål från en punkt till en annan, men slutligen riktades de på ett fartyg, som syntes manövrera med särdeles skicklighet. Det seglade i rak linie mot deras sittplats från motsatta stranden af sjön, hvilken här var ganska bred samt tycktes vilja inlöpa i bugten, som utsträckte sig för Ellens fötter. Ämnade sig kanhända mannen som satt i båten till villan, som var belägen ett stycke derifrån eller lockade honom utsigten från denna punkt. I samma stund slupen lade till vid landningsplatsen igenkände Ellen, vid det han hoppade upp på stranden, den man som till hälften dold af seglet suttit vid styret. Det var Otto Tornberg. Hennes förs-ta rörelse var att stiga upp och hastigt begifva sig derifrån, men hennes medfödda stolthet höll henne tillbaka. Hvilken dåraktig fåfänga att inbilla sig det han ditkommit för hennes skull! Var det då så säkert, att han skulle tilltala henne? Och om så skedde kunde hon ju här, af intet spejande öga bevakad, mera obesvärad gå honom till mötes än uti grefvinnans salong. För hvarje allvarsammare vändning af samtalet var närvaron af Flora,

som satt vid hennes sida och band en krans af ängsblommor, henne en borgen. Då Otto uppnått spetsen af kullen och igenkände sin reskamrat, tycktes han blifva helt förvirrad, såsom Ellen antog derför att han så oförmodadt träffade henne här. Den förlägenhet med hvilken han helsade på henne stack sällsamt af emot den köld och afmätthet, som han visade under resan.

Några ögonblicks tystnad uppstod, hvarunder Ellen icke utan någon liten hjertklappning, ordnande en liten bukett, väntade på hvad han skulle säga. — Ni har, min fröken, — började han med något upprörd stämma, — ehuru främling i trakten, lyckats uppsöka den vackraste platsen... — nu afbröt han sig; ty vid ordet främling såg hon hastigt och forskande upp på honom.

— Någon sällsam slump har icke hitfört mig, — genmälde hon långsamt åter nedsänkande sina ögon, — utan min elev, som flera gånger varit här.

Huru mycket hon än forskade i sitt minne kunde hon dock ej erinra sig, att hon, den afton då hon med sin fader inträdt i det ensamma huset, hade sett detta ansigte. Hon å sin sida föreföll honom särdeles gåtfull och svårfattlig. Den köld hon inlade i sina ord var icke utan inflytande på honom, så att han snart återvann sin vanliga sjelfbeherskning. Med ena handen på bänkens ryggstöd stod han bredvid henne och beskref bergen och dalarne på andra sidan sjön. Oaktadt hans sätt var angenämt och förbindligt kände hon sig inte rätt väl till mods vid hans ord och blickar. Så lugnt och nästan likgiltigt än tonfallet i hans röst var, märkte hon dock hos honom en djupare rörelse, liksom om han uppdagat eller försökte att upptäcka hos henne någonting namnlöst, hon visste icke hvad. Som bättre var, inblandade sig Flora i samtalet medelst allehanda frågor och anmärkningar; Otto fick veta, att grefvinnan B... ämnade tillbringa sommaren och en del af hösten i sin nuvarande bostad, och helt oskyldigt tillade barnet: — blifver äfven ni så länge här?

— Det beror på omständigheterna, — svarade han, vänd till Ellen. — Det är någonting egendomligt med hemorten. Länge har jag drifvits omkring i verlden, utan någon annan känsla än önskan att ombyta vistelseort.

Då påkom mig, midt under de muntra och hänförande njutningarne i en stor stad, en obeskriflig längtan till hemmets fridfulla härd. Ursäkta läkaren, som påstår att denna poetiska hemlängtan blott var en följd af nervernas mattighet och leda vid de ständiga omvexlingarne. Nu är jag här och...

Då han teg fortsatte Ellen:

— Och ni finner icke det ni söker; det är det vanliga slutet på alla våra förhoppningar.

— Alla förhoppningar? Ack, hurudant skulle vårt lif då blifva! Nej, min fröken, jag hyser en annan åsigt om ändamålet med vår tillvaro; ty det är oss tillåtet att eftersträfva den högsta glädje och tillfredsställelse.

Hon visste icke hvarför, men hon rodnade och vände bort ansigtet.

Dessutom var tiden inne att bryta upp och återvända hem. Vänligt erbjöd Otto sin båt för öfverfarten till staden. Ellen ämnade afslå anbudet, men barnets jubel förekom henne. — Ja, ja! — ropade Flora och sprang, klappande händerna, utför kullen till landningsstället.

— Så går det de kloka och förnumstiga, — anmärkte Otto småleende. — De äro stolta öfver friheten i sitt görande och låtande, och det oaktadt föras de stundom i ledband af de omyndige.

— Ödet styrer våra steg; om det härtill begagnas ett barns hand eller en uppskakande tilldragelse, kan just vara detsamma. Vi gå städse med förbundna ögon och blifva framdrifne...

— Så ung som ni är, förefaller mig detta såsom en alltför dyster verldsåskådning; men förlåt min anmärkning! Ingen undgår sorger och bekymmer samt bedröfliga erfarenheter; men enligt min öfvertygelse böra vi aldrig låta missmodet behersha oss eller bilda regler och grundsatser, hvilka merendels icke hafva någon fast grund.

— Men om vårt lif beständigt framställer denna verld, som en karikatyr... — Ellen tystnade, ty de hade nu upphunnit lilla Flora, som, stående i båtens för, gladt vinkade åt dem med sin blomsterslinga.

Under seglatsen öfver viken anslogs icke mer den allvarliga tonen i samtalet. Dels hindrade barnets närvaro all beröring af känslosträngarne, dels försvunno alla sorgsna

och bittra intryck, vid betraktandet af det härliga landskapets blidhet och skönhet. Såsom ett sista genljud dallrade i Ellens öga en tår.

Otto, som intagit sin forna plats vid rodret, böjde sig framåt och frågade sakta: — Utur hvilken källa framqväller denna tår?

— Till hälften ur glädjens och till hälften ur saknadens, — svarade Ellen och försökte att le.

Vid stadens landningsbrygga tog Otto afsked. På grund af grefvinnans godhetsfulla inbjudning hoppades han att på eftermiddagen åter få sammanträffa med sina båda älskvärda ledsagarinnor, yttrade han i skämtsam ton, då han tog afsked af Flora, som med en fullvuxen dams manér besvarade hans helsning. På Ellen riktade han denna forskande och svårmodiga blick, som förut en gång gjort henne förlägen.

Flora hade vid hemkomsten mycket brådtom att för sin moder berätta deras tillfälliga äfventyr, och detta så ifrigt att Ellen kunde ostörd öfverlemna sig åt sina tankar. Nej, det var icke en dåraktig inbillning, att han intresserade sig för och hyste deltagande för henne: han följde henne i spåren, han uppsökte henne. Hade han någon aning om det osynliga nät, som ödet kastat öfver dem båda? Sammanhanget emellan faderns häftiga utbrott och det arf den unge läkaren bekommit förmådde hon väl icke förklara; men så vidt i detta fall hennes oförklarliga känsla träffade det rätta, var hon den lagliga arfvingen, och Otto den lycklige innehafvaren. Skulle hon framträda och söka göra sina anspråk gällande? Som om han vore orsaken till denna orättvisa! Han hade ju ärft huset och förmögenheten efter sin moder; kunde han känna till genom hvilka medel denna förvärfvat sin rikedom?

Utöfvandet af de pligter, hvilka tillkommo Ellen, inom det lilla af grefvinnan inbjudna sällskapet, gjorde ett snart slut på hennes funderingar. Med större tillfredsställelse än förut fröjdade hon sig denna afton öfver sin smärta, ståtliga växt, sitt rika bruna hår samt sin enkla men smakfulla drägt. För första gången önskade hon att i dessa sällskaper vara behaglig och blifva bemärkt.

Med mycken vana och säkerhet fann sig doktorn hemmastadd uti den förnäma societeten. Det lände honom

till särdeles fördel att en af gästerna, en hög embetsman, hade samtidigt med honom besökt Palestina och Syrien. Med lätthet anknöt sig derför samtalet om forntiden och det närvarande. Den unge läkarens sätt att föra sig, det okonstlade men vältaliga språk han begagnade vid omtalandet af sina resor, allt detta, som gjorde det mest fördelaktiga intryck på sällskapet, förargade grefve Leopold. Ehuru Ellen och Otto sutto skilda från hvarandra genom rummets hela längd, och den senare af klok förtänksamhet icke vexlat ett ord med henne, föreföll det Leopold som om hans inbillade rival endast talade för henne samt icke såg någon annan. Han åstadkom plötsligt genom ett inkast en omvexling i samtalets allmänna gång, och förflyttade det med en skicklig vändning på den lilla stadens förhållanden och »mysterier». Ellen satt som på nålar; hon fruktade både för sig och Otto, hvilken hon, i sin vedervilja mot Leopold, redan började anse såsom en vän. Men huru listigt och utmanande äfven grefven framställde sina frågor, så bibehöll doktorn sin kallblodighet. Blott en gång, då samtalet berörde hans moder, rynkade han pannan och hans min blef allvarsam och bister. Denna förändring var så mycket mer påfallande, som han hittills fullkomligt beherskat sitt ansigtsuttryck.

Grefvinnan hastade att godtgöra brorsonens oskicklighet, i det hon började att tala om det Tornbergska husets härliga belägenhet och storartade byggnadsstil, tilläggande, att en moder, som efterlemnat till sin son en så ståtlig besittning, måste varit en utmärkt fru. Hon lyckades också att gifva konversationen en annan riktning och det ensamma husets hemligheter kommo, tvärtemot grefvens önskan, icke vidare att afhandlas.

Intet nämnvärdt föreföll sedan under aftonen; men då samtlige gästerna vid afskedstagandet försäkrade värdinnan att de på lång tid icke tillbragt så angenäma timmar, var detta icke blott ett artigt talesätt, utan allvarligt menadt. Flora ville nödvändigt visa sin nye vän den kortaste vägen hem genom trädgården, och beredvilligt följde han henne.

— En särdeles älskvärd ung man, — yttrade grefvinnan till sin äldsta dotter och sin brorson, hvilka stodo

bredvid henne, samt gaf i detsamma en vink åt Ellen att följa efter Flora.

Otto var icke obekant med de fördomar och små onödiga bekymmer, som de förnäma vidkännas; med barnet vid handen stannade han på nedersta steget af den från salen till trädgården ledande trappan, liksom för att taga en öfversigt af trädgården.

— Då jag var så ung som ni, fröken Flora, — sade han, — fans här inte annat än stenar och granbuskar.

Han tystnade. Han hörde Ellens andedrägt bakom sig.

Några ögonblick gingo de tigande bredvid hvarandra, men förkortade ovilkorligt sina steg, liksom genom en ömsesidig önskan att så länge som möjligt få vara tillsammans. Flora, som blef otålig, sprang ifrån dem.

Öfver gångstigen låg sommaraftonens halfdunkel. Otto drog en djup suck och då Ellen såg upp på honom skådade hon ett blekt, synbarligen af inre qval förändradt ansigte.

— Mår ni icke väl? — frågade hon.

Antingen nu den sjelfbeherskning, som han under aftonen, i sällskap med flere för honom främmande personer, hade tillkämpat sig emot grefvens försåtliga frågor, öfvergaf honom, eller anblicken af Ellen och det ljufva deltagande tonfallet i hennes röst gjorde honom förvirrad, nog af, han sade tvekande:

— Min stackars moder! Hvad de än hafva att anmärka mot dig, men mig omfattade du med kärlek och ömhet!

— Ni lemnade icke vårt hem med angenäma minnen, — afbröt honom Ellen, men slutet: — låt inte mig umgälla det — kom icke öfver hennes läppar.

— Också ni hade en moder, — fortfor han, utan att gifva akt på hennes ord, — en moder, som vårdade och skyddade er; hvilken smärta skulle ni icke erfara, att beständigt höra henne omtalas med ord, som befläckade hennes minne!

— Jag skulle icke fördraga det, — genmälde hon stolt.

Plötsligt stannade han och frågade, vid det han fat-

tade båda hennes händer: — Var inte er moders namn Natalie ...?

Under det dessa ord vexlades, ropade lilla Flora, som gömt sig bland buskarne vid trädgårdsmuren, allt emellanåt: — Sök mig, sök rätt på mig!

Ellen stod som bedöfvad. Hvart ville han hän? Hade han känt hennes moder? Hastigt undandrog hon sina händer och sade: — Jag har intet skäl att förtiga min moders namn; ja, hon hette Natalia, Natalia Waller.

— Natalia! — Det gick liksom en ryckning öfver Ottos anletsdrag.

Men nu hade de uppnått trädgårdsporten. Flora kom framspringande och tigande helsade de hvarandra till afsked.

Förvirrad, med oklara tankar, återvände Ellen till salen samt märkte ej, att grefve Leopold mätte henne från hufvud till fot med dystra och forskande blickar.

III.

Såsom jagad af en osynlig fiende skyndade Otto utför kullen och genom stadens gator. — Det är tvifvelsutan hon! Natalie! — sade han flera gånger för sig sjelf. Han uppsökte den förutnämde vännen, som mötte honom med utropet: — Så upprörd du synes! Hvad har händt?

Otto kastade sig i en länstol och vinkade med handen åt vännen att lemna honom ostörd; han kände att han var i behof af några ögonblicks hvila, för att hemta sig efter den hastiga gången samt samla sina tankar.

Orolig promenerade emellertid hans vän fram och tillbaka i rummet. — Hvad skall väl detta betyda? tycktes han fråga sig sjelf. Ehuru Ottos goda hjerta och ädla tänkesätt voro honom välbekanta, hade Otto alltid förefallit honom olik andra och såsom hysande en viss böjelse för det romantiska, och troligen hade hans vidsträckta resor ännu mer utbildat denna fallenhet.

— Ändtligen har jag funnit henne, — började Otto omsider, — gif mig nu goda råd och understöd mig.

— Ja väl, men förklara dig! — Hvem har du funnit?

— Flickan, hvars arf är i mina händer. Natalies dotter, som vi...

Han dolde ansigtet i sina händer.

— Bespara mig den skammen, att vidare orda om min moders delaktighet i detta.

— Otto, genmälde den andre allvarligt; redan för flera år sedan spökade dessa tankar i din hjerna, och i stället för att bannlysa dem, framkallar du dem beständigt ånyo. Lugna dig, och låtom oss en gång afhandla denna sak utan fördom.

— Du känner icke till allt! — klagade Otto.

— Jag vill säga dig allt hvad jag vet derom, samt icke fördölja min åsigt om saken. Fröken von Edelsheim, — begynte tullförvaltaren, och slog dervid, såsom hans vana var, stundom på stolens armstöd, — testamenterade till din moder och dig det antika huset och en stor del af sin förmögenhet; den andra erhöll kyrkan. Alltifrån den goda frökens död har du varit sorgbunden och hängt hufvudet. Jag erinrar mig att du en gång inträdde till mig och med klagande röst utropade: — Detta orätta mammon bränner mig in i själen — den döda hade haft nära anförvandter och dem allenast tillkom hennes förmögenhet! — Derefter begaf du dig på resor och sqvallret i vår goda stad tystnade efterhand och dog bort. Detta är allt som är mig bekant i denna sak, och nu liksom då tror jag att du öfverdrifver.

— Är detta din uppriktiga tanke? — sporde Otto, icke utan bitterhet.

— Du är sjuk, min vän. Såväl ur mina ord som ur mitt stillatigande suger du gift. Långt före sin död stod den goda fröken i vänskapligt förhållande till dina föräldrar. Din fader var hennes läkare, och honom hade hon att tacka för mycken lindring i sina plågor, dig älskade hon som en son och du var henne kärare nästan än din moder. Ingen har hvarken före eller efter hennes bortgång hört talas om att hon haft slägtingar, tvärtom, det var kändt för alla, liksom för dig, att den gamle herr v. Edelsheim blott haft denna dotter. Fem à sex år lefde

hon, efter sin återkomst från hufvudstaden, midt ibland oss och — hvilka besökte henne? — Aldrig såg man väl någon med henne beslägtad der? — Dock, det är väl möjligt att aflägsna anförvandter till henne funnos annorstädes.

— Nå, än sedan?

— Må så vara — men dessa hade aldrig intresserat sig för henne, och då hade hon med rätta äfven å sin sida förgätit dem. Nu dör hon, och ni, du och din moder, ärfva största delen af hennes qvarlåtenskap; afundsamheten och sqvallret öfverdrifva densamma, man hviskar sinsemellan att detta icke kunnat gått rätt till, att skenhelighet och lismeri varit din moders bundsförvandter. Kyrkan och presterskapet skyggar man för att angripa; förtalets hela tyngd faller på eder. Din ömtåliga hederskänsla känner sig sårad och förolämpad; du fordrar redogörelse af din moder, som, i enlighet med sitt något häftiga och uppbrusande lynne, afvisar dig och — dermed är allt tydligt för dina ögon; du är i besittning af orättfånget gods.

— Huru ypperligt sammanfogar du icke tilldragelserna och huru oskyldiga synas de icke i den belysning du gifver dem. Skada blott att den är grundfalsk! Då jag, vid det tillfälle du nämde, besökte dig, kom jag icke såsom en inbillningssjuk, utan såsom en skuldbelastad, och ville rådgöra med dig samt anförtro dig allt. — Då tillslöts min mun af kärleken till min moder; men nu — nu förmår jag ej längre tiga. Min moder är den skyldiga!

En lång tystnad uppstod. Vännen kunde mot detta påstående icke göra någon invändning och förmådde hvarken med tröstande ord eller bestridande af uppgiftens sanning lindra eller förminska Ottos smärta och blygsel.

— Jag skulle i det längsta, — fortsatte den senare, — hafva gömt denna förfärliga hemlighet i mitt innersta, om icke försynens underbara vägar hade satt mig i beröring med den unga flicka, som ensam är den lagliga arftagerskan. Jag hade knappast återkommit till hemmet förrän de undanskjutna minnena ånyo döko upp, men denna gång icke vreda och hotande, utan i en förtjusande gestalt! En flicka ... dock, jag skall gå i ordning med berättelsen.

— Nåväl! börja då med flickan, om du kan, — sade vännen, undertryckande ett leende.

— Hon och berättelsen äro oupplösligt förenade; en ödets lek! Ursprunget till vår nära bekantskap med fröken von Edelsheim har du riktigt uppfattat. Hon sökte hos min fader lindring, men icke hjelp, för ett obotligt lidande. Stående ensam i verlden, efter förlusten af fadern och sina närmaste, undflydde hon sällskapslifvet samt blef grubblande och sorgbunden. Min mor sökte närma sig henne, och ju mera olika båda voro i afseende på lynne och verldsåskådning, desto innerligare blef deras vänskap. Min mors omvårdnad var välgörande och behaglig för den sjuka, och den förra kände sig i det stora och komfortabla huset som en liten furstinna; också dröjde det ej länge innan hon blef den allena herskande der. Kort derefter dog min far och då först, som jag tror, dagades den tanken i min mors själ att söka förskaffa sig en del af arfvet efter den rika fröken. Vi voro medellösa och min mors ärelystnad var från denna stund riktad på medlen att förvärfva förmögenhet, icke för sig utan för mig! Jag skulle icke, som hon uttryckte sig, med alla mina kunskaper blifva en sådan fattig stackare som min far. Det kostade ringa möda att göra fröken gynsamt stämd för denna plan; förmodligen hade hon sjelf vid något tillfälle låtit undfalla sig det yttrandet, att hon ville bidraga till min vistelse vid akademien — ord, hvilka tyvärr uppväckte girighetens demon i min stackars moders bröst. Jag lefde den tiden, som du mins, i en inre verld och gaf föga akt på hvad som tilldrog sig omkring mig; — desto ifrigare bemödade sig stadens pastor, som var en gerna sedd gäst hos den sjuka fröken, om att leta ut min mors afsigter. Sedan detta lyckats förenade de sina bemödanden. Pastorn skulle först tillråda den sjuka att uppsätta ett testamente. Den goda, gamla frökens vilja hade länge varit beherskad af min moders kraftfullare karakter och kufvad af prestens inställsamma vältalighet; dertill kom, att hennes egna önskningar till stor del öfverensstämde med deras. Hon höll af mig samt ansåg sig stå i förbindelse hos min far. Kyrkan och presterskapet ärade och vördade hon samt var öfvertygad, att

gifmildhet mot dem skulle blifva henne tillgodoräknadt efter döden.

Den för testamentets underskrift bestämda aftonen inbröt. Det var på hösten, stormen hven och regnet piskade mot rutorna. Fröken hade på sista tiden aldrig vidrört denna sak med någon annan än en i staden boende advokat. Vid slutna dörrar hade hon dikterat för honom konceptet till sin sista vilja. Fåfänga försigtighetsmått! Han var ett verktyg i min moders hand och af henne mottog han de anvisningar han hade att följa för att leda den sjukas vilja dit man syftade. Han medförde nu den med prydlig stil utförda samt med sigill försedda renskriften och såg på presten och min moder med triumferande blickar; men de besvarade dem icke. En händelse, som icke öfverensstämde med det vanliga lugnet i detta hus, hade timat på morgonen samma dag. Den sjuka hade, med hjelp af sin sköterska, plötsligt rest sig upp och gått från sin säng till sitt i rummet stående, alltid väl tillåsta skåp, öppnat det samt ur en lönnlåda framtagit en bundt papper. Under läsandet af dessa öfverraskades hon af min mor; den stackars fröken bokstafligen flöt i tårar och vred sina händer; men hon tillät icke min mor hvarken att röra vid, ännu mindre att läsa något af dessa bref och dokumenter. Endast läkarens ankomst förmådde henne att afbryta den upprörande sysselsättningen. På hennes tillsägelse hopsamlade en gammal trotjenare, på hvars trohet hon kunde förlita sig, alla papperen, och lade dem på hennes nattduksbord: — jag kunde ännu en gång behöfva dem, — sade hon med snyftande stämma. Dessa ord ansåg min mor icke vara af god betydelse, och presten, hvilken vid sin ankomst fick del af dem, såg betänksam ut. Jag var ett lugnt vittne till alla dessa tilldragelser, utan aning om deras betydelse, men uppfyld af medlidande med den sjuka samt i orolig väntan på hvad som stundade.

Vi voro alla samlade i den stora sal, som är belägen midt i byggningen. Uti en alkov stod frökens vackra, ehuru gammalmodiga, med kostbara sparlakan försedda säng. Efter en kort slummer hade den sjuka stigit upp samt satt nu, omgifven af kuddar, uti sin mjuka armstol. Den långa, med veck försedda, hvita klädningen

höjde ännu mer kindernas blekhet; en lock af hennes vackra, i förtid gråsprängda hår, hvilken befriat sig från den hvita hufvudbonaden, föll ned öfver hennes skuldra. Alla sutto vi vid bordet. Hon hade presten och min mor midt emot sig och advokaten vid sin sida. Gerna hade jag velat undandraga mig att bevista det smärtsamma uppträdet, men den sjuka bad mig så vänligt med sin rörande och mjuka röst, som ingen kunde motstå, att stanna qvar. Bakom armstolen, i hvilken den sjuka som med möda förmåddde hålla sig uppe satt inbäddad, stod hennes sköterska, badande i tårar. Ett krucifix på midten af bordet gaf det hela en dyster och högtidlig prägel. Med en entonig och snörflande stämma uppläste advokaten de särskilda punkterna i testamentet. Dess innehåll är dig bekant och jag lemnade då ringa uppmärksamhet deråt, liksom om detsamma inte alls rörde mig. Mina ögon voro fästa på den lidande, på hvars ansigte en svår själskamp i tydliga drag stod tecknad, eller också var det en stor fysisk smärta. Det susade och brusade för mina öron. En stark storm, åtföljd af häftigt störtregn, rasade stundtals omkring huset och i skogen. Emellanåt tyckte jag mig i min upprörda sinnesförfattning höra huru de höga furorna genom stormens våldsamhet knakade och afbrötos. Försigtigt framsköt den gamle kammartjenaren en skärm för att skydda den sjuka från det minsta drag från dörren.

Uppläsningen af testamentet var slutad, hvarefter det lemnades till genomseende af min moder och pastorn. Då denne öfverlemnade det till fröken, sade hon, under det hon med svårighet andades: — Vördade vän, om detta skulle vara en syndig åtgärd? — Ingalunda, min bästa, — afbröt han henne med honungslen stämma — ingalunda! Öfverlemna ni sorg och ängslan åt jordelifvet; det himmelska hörer er till. Att till de lastfulla bortkasta de gåfvor Herran eder beskärt, det vore syndigt. — Hon vände sig, djupt suckande, till advokaten, som stod beredd att sätta pennan i hennes hand. Ack, min vän, aldrig i mitt lif glömmer jag dessa ögonblick! Der satt hon med pennan i den skälfvande handen, samt blickade med ett obeskrifligt smärtsamt uttryck mot höjden, som om hon i den största ångest väntade en uppenbarelse från ofvan.

I denna spännande stund genljöd i huset en temligen skarp ordvexling; hastiga steg kommo trappan uppför. Betjeningen tycktes förvägra någon obehörig, som trängt sig in, att inträda. De öfriga i rummet lyssnade ej härtill, ty den sjuka tog hela deras uppmärksamhet i anspråk; beslutsamt hade hon fattat pennan och började att teckna sitt namn. I detsamma sprang dörren upp; en man med ett förvildadt ansigte och långt oklippt hår, stod på tröskeln. Han var klädd i en grå kappa och hade en liten flicka vid handen. En tiggare, tänkte jag, och fäste åter min blick på fröken. Kammartjenaren skyndade att tillbakavisa den inträngande. Då uppreser sig hastigt den sjuka, med förfäran stämplad i hvarje drag, ropar med rosslande stämma ett namn och sjunker tillbaka i stolen, en dödens afbild. Förskräckt böjer sig advokaten ned öfver henne. Leonora von Edelsheim hade hon ämnat skrifva, men hon hade icke hunnit mer än till tredje bokstafven; pennan satt qvar i den krampaktigt knutna handen.

Pastorn störtade upp och min mor stirrade på den vanmäktiga. Under tiden lyckades det betjenten att skjuta tiggaren åt sidan, hvarefter han reglade dörren. Skärmen hindrade den förre att märka hvad som tilldrog sig vid bordet. Presten blinkade åt advokaten; denne gör en bifallande rörelse... och, fattande den döendes hand, afslutar han namnet.

Otto slutade och dolde sitt ansigte i händerna.

— Hm! Detta är i sanning en berättelse som tarfvar öfverläggning, — sade tullförvaltaren. — Men, min vän, månne du icke ser och bedömer förhållandena i denna verlden, ur en alltför idealistisk synpunkt samt, i så fall, svårligen, i din upprörda sinnesförfattning denna afton, kunde vara en kall och noggrann iakttagare?

— Du goda, hederliga själ! — genmälde Otto. — Ditt bemödande att göra mig till en dålig observator tjenar till intet, ty de intryck som min själ en gång mottagit kunna icke utplånas, och jag anser det bättre att skåda synden och olyckan midt i ansigtet än undvika dess åsyn. Det är dåligt och ändamålslöst att bedraga sig sjelf, ehuru jag medgifver att uppriktigheten i detta fall fordrar mycken sjelfpröfning; men hör vidare:

— Jag är uppmärksamheten personifierad.

— Knappast hade presten på advokatens rörelse märkt, att denne förstått honom, än han tvärt öfver bordet ropade till mig: — Snälla Otto, skynda efter doktorn! Hon dör i våra armar! Skynda! Skynda! — Jag hastade bort, medvetslös som en sömngångare. Tolf timmar senare var den goda fröken död, och läkaren förklarade att hon ej under denna tid återkommit till medvetande. Först i hennes sista ögonblick tilläts jag att komma in. Månne hon visste att jag fans der? Jag hade knäböjt vid hennes dödsbädd; hon strök med handen öfver mitt hår och lät den sedan hvila på mitt hufvud. Hennes läppar rördes som om hon velat välsigna mig, men jag kunde ej uppfatta hvad hon sade. Vid 17 års ålder lägger man emellertid icke sorg och bekymmer mycket på sinnet, och ehuru jag hade ett dunkelt begrepp om advokatens förbrytelse, samt den synd så väl presten som min mor och jag sjelf beginge, genom att förtiga slutscenen i detta drama, så, hvad skulle och hvad kunde jag väl göra? Var det icke den döendes afsigt att underskrifva testamentet sådant det befans vid uppläsandet. Det minne som den olyckliga tilldragelsen qvarlemnat i min själ bestod mera af sorg och ängslan än af sårad rättskänsla. Jag hade, i mindre skala förstås, råkat i samma villfarelse som Hamlet, och har man väl blifvit intagen af dylika föreställningar, ack! huru hastigt förlorar icke då våra företag utseendet af kraftiga och modiga! Under det jag i min fantasi uppgjorde planer, den ena befängdare än den andra, att afslöja de skyldige, tillträdde dessa ostördt det på orättmätigt sätt bekomna arfvet. Min mor behandlade mig som ett barn, då jag yttrade mig härom och pastorn, till hvilken jag slutligen vände mig med min anklagelse, bad mig med faderlig ton, att egna detta rätt vackra nit åt mina studier samt ej blanda mig i saker som öfverstego min ålder och fattningsgåfva. Denna tidpunkt var den sorgligaste i mitt lif, ty min vilja och mitt handlingssätt voro i en beständig tvedrägt. En upptäckt som jag gjorde, förökade ännu mer min sinnesoro. Tillfälligtvis öppnade jag en dag det stora skåp som förut stått i frökens sängkammare och sedan på min begäran blifvit flyttadt till mitt lilla biblioteksrum. Till hälften

af nyfikenhet samt för att fördrifva tiden, genomgick jag det ofvanifrån och ned, öppnande alla dess större och mindre lådor och fack. Härvid kom jag att trycka på en dold fjäder; en lönnlåda sprang fram. Det första som föll mig i ögonen var ett porträtt af ett ungt, fantastiskt utstyrdt fruntimmer med mörka ögon och ovala, fina anletsdrag; klädseln tillkännagaf en konstnärinna eller dansös. För öfrigt var facket uppfyldt af papper, och du kan föreställa dig med hvilken nyfikenhet jag begynte att genomgå dem.

Min moder hade gjort en utflykt till en väninna på landet, så att jag kunde vara säker om att ej blifva störd. Säkert erinrar du dig det intryck papperens innehåll gjorde på mig! Jag skyndade till dig och utropade: Vi äro röfvare, i besittning af andras egendom!

— Min stackars vän! hvarför skulle en sådan handling kasta sina skuggor på din lefnadsbana!

— Vänta lite ännu, — fortfor Otto med sorgsen stämma — äfven min dygdemantel har sina rispor; de flesta af oss äro hårdnackade syndare, så snart vår sjelfviskhet och våra intressen stå på spel. Papperen bestodo af familjedokumenter, bref och dagboksanteckningar. Fröken Leonora von Edelsheim var som ung förlofvad med en sin kusin samt hade innerligt fäst sig vid honom; han återigen hade blott visat henne kall uppmärksamhet — ett förhållande, som föreföll mig oförklarligt vid betraktandet af hennes både yttre och inre fullkomligheter. Numera skulle mitt omdöme om fästmannen sannolikt blifva skonsammare. Leonora var sex år äldre än han och förbindelsen hade uppgjorts af bådas fäder, medan han ännu knappast lemnat pojkåren. Till skilnaden i ålder sällade sig nu också snart olikheten i lynne och karakter, för att å hans sida göra den öfverenskomna planen motbjudande. Axel, så hette kusinen, var en lefnadsglad och något öfvermodig officer. Leonora hade anlag för grubbleri och svårmod. Slutet blef att den förre helt oförmodadt ingick äktenskap med en konstberiderska; han till och med åtföljde henne till cirkus, då hon förklarade honom att hon med lidelse vore fästad vid densamma.

Ingen kan dock hafva hjerta att fördöma Leonora om hon, oaktadt sin fromhet för öfrigt, hatade sin rival.

— Under dylika förhållanden var det väl icke underligt om hon uteslöt honom från arfvet?

— Visst icke för den i ställningarne oinvigde, ty kusinen hade genom sitt äktenskap för alltid upplöst det band som förenade dem; — men uti det paktum som de båda fäderna skriftligen uppsatt å sina barns vägnar, fans en punkt som i alla händelser tilldelade Axel en del af den Edelheimska förmögenheten. Båda familjerna hade nemligen genom arf bekommit en större landtegendom, men voro icke öfverens om delningen eller förvaltningen af densamma och i afsigt att förekomma en process som utan tvifvel skulle omintetgjort en mångårig vänskap, föllo de på den tanken att genom barnens äktenskap förena sina intressen. Till dess att bröllopet egt rum skulle godset uteslutande förvaltas af Leonoras fader. Giftermålet blef om intet; Axels fader dog, hans familj försköt den vanartige och han sjelf tog sig ett annat namn: alla dessa omständigheter visste Leonoras fader att sig tillgodogöra och försålde med betydlig vinst den omtvistade egendomen. En ganska betydlig del af hans förmögenhet förskrifver sig från detta köp. Endast den Allvetande känner till på hvad sätt det lyckades presten att så nedtysta tvehågsenheten och samvetsförebråelserna i frökens finkänsliga själ, att hon till andras fördel uteslöt den rättmätige arfvingen.

— Förmodligen såg hon förhållandena från en annan synpunkt än du samt saknade tvifvelsutan icke skäl för sitt handlingssätt, och med skäl kunna vi antaga att dessa icke voro pastorn och din moder obekanta. För öfrigt hvad skulle de göra? Efterspana en äfventyrerska, en konstberiderska som flackar hela verlden omkring? Begär inga omöjligheter!

— I visst afseende kan du hafva rätt; men det är genom efterlåtenhet och svaghet för våra egna begär och önskningar som vi oftast fela i kärleken till vår nästa. Emellertid blef vistelsen i hemmet mig alltmera pinsam; luften der tycktes mig förpestad. Bort, långt bort! ljöd det beständigt inom mig. Och detta oaktadt gjorde jag nga försök att efterspana den rätte arfvingen; jag åtnöjde

mig med min goda vilja. Så hastigt som möjligt frigjorde jag mig från förbrytelsens skådeplats samt gick ut i den vida verlden. Väl införd uti densamma, njöt jag obekymrad frukten af den dåliga handling hvars närmare skärskådande förskräckt mig, glömde mina bekymmer och goda föresatser samt kände mig så återställd från samvetsqval och tungsinthet, att jag begaf mig på hemresan. Jag söfde mig i den tron att vårt bedrägeri icke skulle hafva några följder; men ju närmare jag nalkades min födelsestad desto starkare och oroligare blefvo hjertats slag. På resan sammanträffade jag med ett ungt fruntimmer...

— Skönt och älskvärdt förstås!

— Ja, väl om du så tycker! Hennes ansigte uppväckte hos mig en viss obestämd bäfvan, men tillika en ljuf känsla. Så fort jag inkommit i mitt rum skyndade jag att framtaga Natalias porträtt, för att jemföra hennes drag med det unga fruntimrets. Samma ansigtsform, bruna hår och ögon... Det är hon, utropade jag genast; dock tvekade jag ännu något, men för en timme sedan sade hon mig sjelf, att hon var Natalia Walters dotter.

Vännen slog efter sin vana flera gånger handen mot sin armstol.

— Ett högst besynnerligt sammanträffande! Och likväl...

— Kom nu icke med några invändningar! Nu ligger alltsammans klart och tydligt för mig. Tiggaren, som på frökens dödsdag visade sig i huset, antingen för att bedja om tillgift eller utfordra sin rätt, var Axel; icke någon tillfällighet, utan en högre makt hade fört honom dit. Då utstöttes han; hvad återstår väl mig i dag, annat än att öfverlemna till hans dotter sin rättmätiga egendom?

Länge voro de båda vännerna tillsamman. Den mera betänksamme vännen gillade icke Ottos hastiga beslut, utan ansåg att i denna fråga var försigtighet och noga öfvervägande af nöden. Det kunde vara osäkert huruvida icke Ellen anså det, som Otto benämnde för återställelse, vara en för henne sjelf och föräldrarnes minne förolämpande gåfva. Motvilligt fogade sig Otto efter sin väns råd, att först efter förloppet af några dagar, då hans

upprörda känsla lugnat sig, vidtaga åtgärder, hvilka han af hvad beskaffenhet de än voro, icke kunde sedermera ändra.

IV.

Under ängslig förbidan förgingo nästföljande dagar; luften var qvalmig och åskdiger. Ottos fråga efter Ellens moder hade på det högsta upprört henne. Om tilläfventyrs något tvifvel i afseende på riktigheten af hennes förmodanden förefunnits hade det nu blifvit skingradt. Nyckeln till hennes lefnadsgåta låg i det ensligt belägna huset.

Att beträda och granska detta skulle för Ellen varit af det högsta intresse; men å andra sidan kände han en viss skygghet för ett förnyadt närmande till Otto. Han hade sig bekant hennes moders namn och lefnadshistoria, hvilken tyvärr enligt den finare verldens omdöme fått en outplånlig fläck. Hittills hade hon med stolthet trotsat fördomarne och aktat hennes minne, dock ville hon ogerna, blott för att tillfredsställa nyfikenheten, erinras derom. Att Otto befann sig i en ungefär lika belägenhet ökade i hemlighet hennes deltagande för honom, och kärleken som hon hyste fruktan för slog allt djupare rötter i hennes hjerta. En viss hemlighetsfullhet började att omgifva Ellen. Tullförvaltaren hade hos grefvinnan anhållit om ett samtal, och det föreföll Ellen som om den förre stundtals såg på henne med granskande blickar. En töcknig luft och en regndiger himmel hindrade hvarje utflykt och denna omständighet förde familjens medlemmar i ständig beröring med hvarandra. Till följd deraf märkte Ellen snart att såväl grefvinnan som den äldsta fröken ändrat sitt sätt att behandla henne. Den ton som förut begagnats hade varit vänlig och tilldragande, men det hade dock för Ellens fina öra funnits en fläkt af stolthet; numera hade den blifvit artigare, men tillika mera afmätt. Bref skrefvos och afsändes, hvilka man sorgfälligt dolde för henne; man hviskade sinsemellan: nog af, det före-

gick någonting gåtfullt. Hvad skall detta betyda frågade hon sig sjelf; men gåtan blef olöst, ansigtena blefvo allt mera förbehållsamma och — trädens af regn nedböjda grenar susade hemlighetsfullt i trädgården.

Under hela tiden såg man ej ens en skugga af Otto; han syntes hafva förlorat all lust att ingripa i händelsernas gång samt önska att lugnt afvakta ödets beslut.

En eftermiddag promenerade Ellen fram och åter i trädgården. Regnet hade för några timmar sedan upphört, men ännu nedföllo från fruktträden tunga droppar på den fuktiga marken. Ellen tyckte att väderleken sympatiserade med oron i hennes eget hjerta. De underligaste tankar uppstego hos henne: månne det icke vore allra bäst att fly bort från dessa ställen hvarest hon hotades af så många förvecklingar? Hela nejden var insvept i en tät dimma, endast då den skingrades af någon vindstöt kunde hon varseblifva det höga, dystra gråstenshuset.

Hennes tankar under den ensliga promenaden blefvo nu störda af grefve Leopold.

— Jag observerade från fönstren, — sade han, — att ni sökt friska luften: man längtar i de heta rummen efter ett friskt andedrag.

Gerna hade Ellen frigjort sig från sällskapet, men hon kunde det ej utan att vara ohöflig. Hon påskyndade icke sin gång, men gick stum och svarslös vid hans sida.

Mer än det var nyttigt för honom visste den unge grefven att han kunde hänföra sig till antalet af ståtliga och ridderliga unga män. Fruntimren hade skämt bort honom genom för mycket tillmötesgående och sålunda ökat den hans natur medfödda inbilskheten och fåfängan; han kände sig i högsta grad kränkt genom Ellens köld — så mycket mer som han ansåg sig hysa de bästa afsigter.

I den händelse att Ellen verkligen härstammade från en gammal adlig familj samt hade visshet om en betydlig förmögenhet — hvarför, sade han till sig sjelf, uppvridande sina koketta mustascher, skulle han icke, i värsta fall erbjuda henna sin hand? Nej, han hade icke gjort sig förtjent af det kalla bemötande den stolta sköna visade honom ... men han var nog klok att icke afskjuta sin sista pil vid första anfallet; något måste man hafva hänsyn till sin ståndpunkt i samhället, tänkte han.

— Fröken B..., det förefaller mig som om ni vore bortbytt, sedan ni anländt hit, — begynte han. — All er forna munterhet är försvunnen.

— Möjligtvis inverkar ostadigheten i väderleken...

— Väderleken? De sköna och milda fläktar, som komma från sjön kunna omöjligt verka nedslående. Nej, ni döljer för oss något bekymmer, någon sorg, som oroar er?

— I händelse det är något sådant skulle ni, herr grefve, veta botemedel för detsamma?

Leopold fixerade henne från sidan. — Måhända har hon yppat sin böjelse för honom, — tänkte han först, men då han såg hennes allvarsamma anletsdrag, hvilka i den svarta slöja hon knutit omkring hufvudet, föreföllo ännu mer beslutsamma, måste han skratta åt en dylik förmodan.

— Ett lidande! en smärta? frågade han tillbaka. — Ni är fångad, min fröken, och kan icke återtaga edra ord. — Hvad vore väl vänskapen... han lade tonvigt på det sista ordet.

— Men jag sade er ju, att ingen kan bota mig, — inföll hon. — För öfrigt är jag säker om att denna oro är öfvergående. Liksom töcknet ej för beständigt hänger öfver bergen hoppas jag att min dysterhet snart skall försvinna — tillade hon, anslående en skämtsam ton.

Detta tonfall förstämde den unge grefven, ty han spårade något af ironi uti detsamma, och han genmälde:

— Min fröken ni är elak, utan att vara i behof af detta vapen, samt hyser icke något förtroende till mig... så har det icke alltid varit. Det har funnits ögonblick, då jag vågade förutsätta...

— Ni tyckes herr grefve, i mina ord framleta något kränkande på hvilket jag hvarken tänkt eller kunnat tänka. Ni fordrar förtroende af mig. Uti hvilket hänseende? Minnena af en sorgfull barndom hafva hos mig sedan någon tid upplifvats, och jag lider deraf. Hvad är väl för besynnerligt deruti?

— Ingenting alls, men det torde våra edra vänner förunnadt att uttrycka deras intresse i den förändring af lefnadsställning, som ni synes inom kort hafva att motse.

Ellen saktade sin gång och en djupare färg målade

hennes kinder. Hvad skulle detta betyda? Månne hennes faders ord och hennes egna drömmar skulle besannas?

Solen hade för ett ögonblick genombrutit de täta molnen, och på bergssluttningen framträdde i dess sken det ensamma huset ur töcknet. Gaf väl ödet henne ett tecken af sin gunst?

— Skulle det vara för mycken djerfhet af edra vänner, — fortfor Leopold, uppmuntrad af hennes tystnad, — att under sådana omständigheter forska efter edra forna förhållanden och deras sammanhang med de närvarande? Jag ansåg mig hafva en smula rättighet dertill.

— Af mig har ni aldrig dertill blifvit uppmanad. — Tillåt mig att vandra min bana för mig sjelf herr grefve, eder har icke samma riktning.

— Hvarför icke fröken von B..., om den löper vid sidan af eder?

— Jag förmodar att jag ännu icke är för eder annat än fröken v. B..., hvarken mer eller mindre än guvernant i er fru tants hus.

Den fruktan började taga öfverhand hos Ellen att Otto från sina fönster deruppe kunde varseblifva henne i längre samspråk med grefven, och blotta tanken härpå dref blodet till hennes kinder. Hon betänkte icke det osannolika häruti, utan endast att hon skulle blifva misskänd af den man, hvars högaktning hon icke för ett ögonblick ville förlora.

Med fast beslut att undandraga sig grefvens närvaro öppnade hon hastigt den lilla till landsvägen förande trädgårdsporten och fortsatte sin promenad.

Några sekunder qvarstannade Leopold, men strax derpå drefvo förargelsen öfver den kallsinnighet hon visade honom i förening med omsorgen om hennes helsa, honom att begifva sig efter.

De af den ökade blåsten jagade molnen fördolde återigen solens skifva och det började störtregna.

— Fröken von B... vänd om! Hvarthän ämnar ni er! — ropade den unge grefven om hvartannat.

Ellen, som aflägsnat sig ett godt stycke, hörde inte hvad han sade.

Stormen, som ur skogen med fördubblad häftighet kom nedrusande på den öppna vägen, förtog ljudet af hans

stämma. Nästan utan att veta deraf styrde hon sina steg till den af de stora lindarne omgifna marmorgruppen, ett ställe der hon väntade sig skydd mot ovädret och der hon en gång som barn uppsändt sina böner till himmelen — och i sin ifver att komma dit kände hon knappast de kalla regndropparne i ansigtet samt stormen som rasade i hennes lockar. Hon uppnådde sin tillflyktsort, men hennes förföljare var strax bakom.

— Hvilken förfärlig oförsigtighet, min fröken! — ropade han till henne, och hans stämma ljöd ganska befallande. — Såsom ett egensinnigt barn utsätter ni er för den största fara. Tänk på den kalla blåsten och regnet som nedströmmar. Hvad skall väl min tant säga om ett dylikt oförstånd?

— Hon skall tycka att jag handlat rätt, det är ju af er enträgenhet jag tvungits att blottställa mig.

— Är jag då en elak skogsande, för hvilken den rädda nymfen flyr undan? — sade han skrattande; ty det komiska uti deras ömsesidiga situation, den de stodo i storm och ösregn, framstälde sig för honom. — Om ni tilläfventyrs vill frammana en scen från den klassiska ålderdomen, är jag färdig att på mina armar bära er till det der huset midt emot.

Derhän hade det väl icke kommit, oaktadt grefven utsträckte händerna för att draga den darrande flickan till sig men en oväntad tilldragelse frambragte en afgörande vändning i ställningen.

En vagn kom hastigt rullande från stadssidan. Den lefvande gruppen framför den af marmor, torde väl företett en sällsam anblick midt under ovädret.

Den åkande gaf kusken befallning att hålla samt steg ur.

— Doktorn, — utropade med förargad ton, grefve Leopold, vid det han vände sig om. Ett för honom mera obehagligt ansigte hade hans blick i denna stund icke kunnat möta.

Ellen å andra sidan helsade den ankommande såsom en räddare, om icke från någon fara så åtminstone från en pinsam belägenhet.

— Det var bra att ni kom, herr doktor, — sade hon — nu skall väl ingen hindra mig från att fortsätta min äg ensam.

Otto blickade förvånad än på den ena, och än på den andra och visste ej hvad han skulle tänka om saken, men i detsamma närmade sig grefven till honom med rynkad panna och sade: — Ni inser väl att en af oss båda är öfverflödig här?

Detta yttrande återgaf Otto sin kallblodighet.

— För ögonblicket, — genmälde han, — är det temligen svårt att afgöra hvilken af oss, som är till öfverlopps, men i morgon måhända, herr grefve, och hastigt fattande sitt beslut tog han Ellens hand och sade bedjande:

— Vågar jag erbjuda er min vagn och mitt hus såsom skydd mot ovädret?

Hon var så bestört och ängslig öfver de emellan de båda herrarne vexlade häftiga orden, att hon till hälften viljelös följde honom och, innan hon hunnit besinna sig, satt hon i vagnen som hastigt rullade bort.

Grefven hade försummat tillfället att göra inkast häremot, om han också, vid Ottos beslutsamma uppträdande, haft mot dertill.

Han stod der såsom fastväxt, då doktorn med en lätt böjning på hufvudet helsade honom samt följde efter den nu långsamt uppför höjden framskridande vagnen.

— Dumhufvud! — utropade han, och slog sig för pannan. — Hon älskar honom.

Genast derpå besinnande, att det var en dårskap att stanna qvar och blicka efter en kallsinnig flicka, anträdde han återvägen till villan, mera djupsinnig än han varit sedan den dagen, då tanten betalat hans sista skulder.

Emellertid anlände vagnen till det gråa husets trappa. Den gamle tjenaren, som hade varit tillstädes vid banstationen för att mottaga sin unge herre, stod i den öppnade porten; han teg, men förvåning stod tydligen tecknad i hans ansigte, då han fick se ett ungt fruntimmer stiga ur vagnen och sin husbonde komma efter till fots.

Tvekande hade Ellen stannat nedanför trappan, då Ottos ögon mötte hennes med ett bedjande uttryck, och liksom en sprittning gick öfver den gamles fårade anletsdrag: kanhända att han uti den unga bleka flickan igenkände det barn, som han under storm och oväder fordom visat ur huset?

Ellen dolde ansigtet i sina händer utropande: — Hvad

har jag väl gjort! — men hon steg dock uppför trappstegen.

— Ingenting alls som ni skall komma att ångra, — hörde hon Otto hviska. Alltsammans förekom henne som en dröm. En bred trappuppgång, med ett konstigt arbetadt jerngaller å båda sidorna, förde henne uppåt; på väggarne hängde gamla porträtter i dunkelt förgylda ramar. En lång korridor låg framför dem med många dörrar och höga genombrutna galler vid murarne. Öfver den mellersta flygeldörren var anbragt ett vapen i träsnideri och hon mindes nu tydligt, att hon fordomdags en afton stått utanför denna dörr, frysande och genomvåt, liksom nu. Från taket nedhängde såsom då den kopparlampa, hvars fladdrande låga upplyst gången. Sedan Otto, som tigande vandrat vid hennes sida, efterskickat en uppasserska, öppnade han en enkel dörr, helsande henne med en aktningsvärd bugning välkommen, hvarpå han aflägsnade sig. Uti den höga antika kaminen tändes skyndsamt en väldig brasa, ty rummen i det stora gråstenshuset här uppe på höjden hade, oaktadt det var sommar, blifvit kalla och fuktiga genom den skarpa nordanvinden.

Ellen satte sig framför elden och blickade i lågorna, hvilka kastade sitt sken på hennes bleka ansigte. En behaglig värme utbredde sig i det stora förmaket och upplöste, tillika med lemmarnes stelhet, äfven det band som tycktes fängsla hennes sinnen. En fridfull och ljuf känsla kom henne att glömma de sista stundernas plåga och obehag, hvartill bidrog ensligheten som omgaf henne. Framträdande till fönstret såg hon djupt under sig staden och sjön — liksom frånskildt den öfriga verlden låg detta hus häruppe vid skogskanten. Hvilken lycka att bo här, långt från verldsvimlet i ostörd frihet, tänkte hon — men vid en återblick på sin beroende ställning förskräcktes hon. Skulle hon, efter detta, kunna återvända till sin forna plats, derifrån hon kanhända blefve bortvisad? Hurudan hållning skulle hon iakttaga mot grefve Leopold? Hade väl passionen förblindat hennes förstånd och förledt henne till en obetänksamhet, som icke kunde tagas tillbaka — och sedan — hvart hade herrn i huset tagit vägen? Hon tyckte att det var ovänligt att han glömde sina pligter som värd; då han kort derefter infann sig, sedan

han genom tjenarinnan låtit efterfråga om han ej störde, kände sig Ellen så förlägen, att hon endast med en stum helsning förmådde besvara hans tilltal.

Otto hade bättre användt tiden under sin frånvaro och både samlat fattning till och förberedt sig på ett samtal, dock undvek han att möta Ellens blick, ty han kände med sig att ett enda ögonkast skulle beröfva honom fattningen.

— Om icke en lycklig tillfällighet, — sade han, icke utan bemödande i en lugn och affärsmessig ton, — hitfört eder, min fröken, så skulle jag ändock redan i dag haft äran bedja er om ett samtal.

— Ni förskräcker mig, — stammade Ellen.

— Det är ingenting att blifva rädd för, — anmärkte han leende. — Fröken B... — Ni är detta husets lagliga och rättmätiga herskarinna.

Hon hade velat springa upp och fly bort, men satt qvar såsom förtrollad, en lefvande marmorbild.

— Hör mig blott med lugn, — bad Otto — och alla edra tvifvel och farhågor skola försvinna.

I största sammandrag, men med den mest öfvertygande sanningsenlighet, berättade han henne händelsernas förlopp. — Grefvinnan, och min vän tullförvaltaren skulle kunna bestyrka allt hvad jag sagt, — yttrade han till sist — och tilläfventyrs, om ni återkallar egna erinringar..,

— Jag tror edra ord — och hvad skall nu hända?

— Gifves det väl någon annan utväg än att ni bekommer hvad som med rätt tillhör er?

— Utur eder hand? Jag skulle beröfva eder det som ni ärft efter eder moder? Aldrig!

— Jag anade att ert ädelmod skulle i första ögonblicket göra motstånd; men är väl detta en angelägenhet deri hjertat får hafva någon röst? Ödet, som förde er hit, har beslutat att jag skulle godtgöra hvad andra gjort orätt mot er fader och er. Låt mig förblifva i denna öfvertygelse, den innebär något för mig hugnande och tröstfullt. Tanken på denna återställelse har icke helt oförmodadt uppstått hos mig såsom en nyck af fåfänga, utan den är under långa år af mig öfvervägd och begrundad. Förlusten af denna arfsdel gör mig icke utfattig, min öfriga egendom samt min vetenskap äro mig nog. — Betänk blott

detta samt att jag i händelse ni vägrar, aldrig mer skulle vilja komma inför edra ögon. Huru vore det möjligt för mig att röra vid den minsta möbel här, utan att säga till mig sjelf: du begagnar dig af en annans tillhörigheter. — Nej min fröken, mellan oss är blott en enda lösning tänkbar: ni flyttar med frid in i detta hus som jag då skall lemna, för första gången välsignande det.

— Huru orätt delar ni icke herr doktor. — Ni vill skilja er från alltsammans, fröjdande eder åt en mer än ädelmodig handling och öfverlemnar åt mig skammen att hafva jagat bort er från er egendom. Jag skulle kunna påstå att endast min fattigdom har ingifvit er mod att göra mig detta förslag, men jag säger det icke, emedan jag vet att ni icke vill göra mig ledsen...

— Ni är förvissad derom! — O, Ellen!... — Han teg, ty hon hade stigit upp och gått fram till fönstret.

Hennes blick, som föll på marmorgruppen, upplifvade i hennes minne den emellan de båda männen nyligen timade ordvexlingen. Hastigt vände hon sig om till Otto.

— Ni ordvexlade med grefven? — Dölj ingenting för mig. — Han skall måhända utmana er... — en duell... för min skull.

I sin fruktan härför glömde hon att iakttaga den vanliga kölden och förbehållsamheten i sin ton samt hade närmat sig Otto och tagit hans hand. — Ni skall ju icke duellera, lofvar ni mig det?

— Det der hade ingenting att betyda, — var viss derom.

Hon såg på honom och ögonen fyldes af tårar... — Ack, ni män! — sade hon, nedböjande hufvudet.

Otto böjde det sakta uppåt, utan att hon satte sig deremot.

— Ni får ej dö, — gick det som en fläkt öfver hennes läppar.

— Ellen, — du har mig alltså kär?

Hon svarade icke, utan dolde blott ansigtet vid hans skuldra.

Nu sutto de länge tillsammans och utbytte förtroenden om huru den böjelse de vid första sammanträffandet känt för hvarandra blifvit förökad genom de derpå följande tilldragelserna, hvilka slutligen efter obehag och

förvirring gifvit dem hopp om en säll och lycklig framtid.

Det var redan i solnedgången då de båda lyckliga gingo utför kullen till villan. Regnet och blåsten hade upphört och hela vestern strålade i guldglans. De emottogos af den ädla frun med ett vänligt leende.

— Jag har, alltsedan ni meddelade mig den egendomliga tilldragelsen med testamentet, både tänkt och till edra vänner yttrat, att detta vore den bästa och narturligaste lösningen af den der frågan, — yttrade hon, i det hon förenade Ellens och Ottos händer. Grefve Leopold, som till en början något förlägen och stammande frambragte sin lyckönskan, anmärkte slutligen med återvunnen fattning: — Med er tillbakadragenhet och slutenhet, doktor Tornberg, hade ni aldrig eröfrat vår ärade fröken von B..., som icke har så litet uti sig af en Minerva, om icke... — och han afslutade meningen med att smeka sina sirliga mustascher. — Men så går det till, på det att Hercules skulle få ega Dejamira till maka måste Nessus först bjuda till att bortröfva henne. — Leopold kände sig stolt öfver sina mytologiska kunskaper.

De förlofvade stannade en stund på verandan åt trädgårdssidan och sågo upp till det ensliga huset. Den vackraste aftonrodnad belyste himlahvalfvet, utlofvande en solig dag efter regnet och stormen.

I hvarje välsorterad bokhandel i landet finnes

TROLLERIBOKEN.

Kan äfven reqvireras hos Allmänna Annonsbyrån, Åsögatan 22 Stockholm, och tillsändes då beställaren fraktfritt.

Pris En Krona.

Innehåll:

De vandrande mynten. — Att låta en i ett försegladt kuvert innesluten slant försvinna. — Att återställa en uppbränd tråd. — Att trolla en slant ur den ena handen i den andra. — Att obemärkt transportera två bjelror ur den ena handen i den andra. — Att sönderskära ett glas på längden. — Att förvandla färgen på en ros. — Att göra en linnetråd oförbrännelig. — Att låta en näsduk brinna, utan att densamma lider någon skada. — Att låta ett ljus brinna nedåt. — Tennträdet. — Huru man utan skada kan bära glödande kol i händerna. — Den under vattnet brinnande elden. — Att äta eld. — Den förtrollade stenen. — Det förtrollade brefvet. — Tvättvatten, som skyddar händerna mot förbränning. — Att tillaga papper, som antändes af sig sjelf, om det hålles intill en het kamin. — Att genom ett pistolskott släcka tre brinnande ljus och samtidigt antända tre andra. — Att tillverka ljus, som antändas af sig sjelfva, om de kastas i vatten. — Att efterapa S:t Januarii blod i Neapel. — Det lilla eldsprutande berget. — Att smälta en silfverslant i hett vatten. — Pulver, som kan antändas genom ett hammarslag. — Att tillaga knallpulver.

— Att göra två luktfria ämnen starkt luktande genom en enkel blandning. — Att göra två vätskor med egendomlig, stark lukt fullkomligt luktfria genom dess blandning med hvarandra. — Att bringa ett ägg i en trånghalsad flaska utan att sönderslå det. — Att preparera ägg, så att de börja hoppa i vattnet, när de skola kokas. — Att koka ägg på bordet utan eld. — Det i vattnet glödande ägget. — Att affyra pistolskott ur en butelj. — Det i mörkret lysande ansigtet. — Lysande pomada. — Att låte en spritlampa brinna med gul eller blå låga. — Konstgjordt stjernfall. — Det hoppande äpplet. — Att åstadkomma ett kanonskott utan krut. — Att anbringa en skrift på ägghvitan under skalet. — Att göra en vissnad blombukett frisk. — Den röda mjölken. — Den grekiska elden. — Att förvandla grön sallad till röd. — Att dricka öl och vatten ur samma glas. — Kisse Måns' bref till sin älskade. — Vattenledningen. — Att låta en liten fisk dricka ur en hel skål med vatten. — Att slå midt itu en käpp, som ligger på två glas, utan att dessa senare skadas. — Att räkna en dominobrickas ögon på baksidan. — Bevis för att hälften af tolf är sju. — Att krama vatten ur ett fullkomligt torrt knifskaft. — Den underbara buketten. — De flygande korfvarne. — Den försvunna slanten. — Att låta en ring försvinna. — De kraftiga handmusklerna. — Att koka ägg i kallt vatten. — Att smälta silfver i bara handen. — Perpetuum mobile. — Att förvandla rödt vin till hvitt. — Att anbringa upphöjd skrift på ägg. — Det lefvande ägget. — Att åstadkomma en liten gaslåga. — Brinnande snö från Sibirien. — Att utan gryta eller panna koka vatten öfver en ljuslåga. — Det oförbränneliga kortet. — Det brinnande vattnet. — Ett outsläckligt ljus. — Att göra blixtar. — Att åter låta en förbränd skrift framträda, *samt en massa andra oförlikneliga konststycken.*

1001850915